REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8, 52100 Pula-Pola

Poslovni broj: P-809/2025-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli-Pola, po sucu toga suda Jeleni Mavrić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Ljubice Berbakov iz Pule, Zagrebačka ulica 49, OIB: 42492327325, zastupane po punomoćniku Josipu Valiću, odvjetniku iz Pule, protiv tuženika Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, zastupanog po punomoćniku Ivi Šućuru, odvjetniku iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti, nakon glavne rasprave zaključene 16. rujna 2026. u prisutnosti tužiteljice, punomoćnika tužiteljice i zamjenice punomoćnika tuženika, 30. listopada 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka odredba čl. 11.2. Ugovora o kreditu broj: 217712 kojeg su tužiteljica, kao korisnik kredita, i tuženik, kao banka, sklopili dana 4. lipnja 2008. a koja glasi:

„ Prijevremena otplata kredita je moguća na pisani zahtjev Korisnika kredita, a sukladno uvjetima iz Odluke o kamatama i naknadama Kreditora.“.

II. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d., OIB: 87939104217 da tužiteljici Ljubici Berbakov, OIB: 42492327325, nadoknadi trošak parničnog postupka u iznosu od 281,25 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana donošenja prvostupanjske presude 30. listopada 2026. pa do isplate, po stopi određenoj, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana

III. Odbija se zahtjev tuženika za naknadu troška parničnog postupka, kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi od 23. prosinca 2025. navodi da je kao korisnik kredita sa prednikom tuženika 4. lipnja 2008. sklopila Ugovor o kreditu, pod brojem 217712, kojim je ugovorom tuženik odobrio tužiteljici kredit u kunskoj protuvrijednosti iznos od 20.507,00 CHF pod uvjetima i rokovima kako je utvrđeno predmetnim ugovorom.

Ugovor sadrži ugovornu odredbu o mjesnoj nadležnosti suda prema sjedištu Banke (čl.11.4.), a koja odredba je po ocjeni tužiteljice nepoštena i ništetna. Ugovor o kreditu sklopljen je na unaprijed formuliranom obrascu, sadržaj kojih odredbi unaprijed priprema banka. Parnične stranke nisu pojedinačno pregovarale o mjesnoj nadležnosti, te je banka odredbu o mjesnoj nadležnosti suda prema sjedištu Banke unijela u ugovor isključivo kako bi pogodovala sebi, obzirom se radi o sudu koji se nalazi u mjestu glavnog poslovanja tuženika. Sporna ugovorna odredba tužiteljici na njenu štetu uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, obzirom da joj nameće dodatne financijske troškove u situaciji kada zaštitu svojih prava mora ostvarivati sudskim putem. Naposljetku, iz samog ugovora je razvidno da je ugovor sklopljen u Puli. Nadalje prema odredbi čl. 19.l st.1. Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj: 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15, 102/15, 52/16, 128/22, 156/23) u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište, ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište, stoga podnosi tužbu pred ovim sudom. Ukazuje da je iskoristila svoje pravo iz čl. 11.2. citiranog Ugovora o kreditu te je 21. ožujka 2013. izvršila prijevremenu otplatu kredita, a tuženik joj je temeljem odredbe čl. 11.2. istog Ugovora zaračunao i naplatio izlaznu naknadu u iznosu od 1.899,73 kuna / 252,14 eura. Smatra da je predmetna ugovorna odredba ništetna iz više razloga. Prvenstveno, ukazuje na odredbu čl. 81. st. 2. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 96/03, dalje: ZZP/03), prema kojoj se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj - poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. U konkretnom slučaju, upravo je o tome riječ. Naime, Ugovor o kreditu zaključen između tužiteljice i tuženika je standardni, tipizirani ugovor, koji je u tom periodu tuženik sklopio s vrlo velikim brojem korisnika, a na čiji sadržaj tužiteljica nije imala nikakav utjecaj niti joj je dana mogućnost pregovora glede bilo koje odredbe istoga. Nadalje, ističe da se, sukladno odredbi st. 1. istog članka, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Načelo savjesnosti i poštenja jedno je od temeljnih načela obveznog prava, a sadržano je u odredbi čl. 4. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23, 155/23, dalje: ZOO), kojom odredbom je propisano da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. To zapravo znači da su sudionici obveznih odnosa prilikom zasnivanja i za vrijeme trajanja takvih odnosa dužni postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana – a što tuženik sasvim sigurno nije činio kada je, koristeći tužiteljičin nepovoljniji položaj, ugovorio da je ovlašten tzv. izlaznu naknadu zaračunati sukladno vlastitim uvjetima, a bez ugovaranja bilo kakvih kriterija i parametara o kojima ovisi visina takve naknade, pa čak i bez ugovaranja gornjeg limita. Budući da je visina tzv. izlazne naknade ovisila isključivo o odluci jedne ugovorne strane – i to tuženika, prouzročena je znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice. Naime, jednostranim određivanjem visine tzv. izlazne naknade, tuženik kao vjerovnik je zapravo jednostrano određivao obvezu tužiteljice kao dužnika. Obzirom da je iz svega navedenog sasvim razvidno da je predmetna ugovorna odredba nepoštena, ističe da je čl. 87. ZZP/03 propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava

(ništetna). Osim što je ništetna temeljem naprijed citiranih odredbi ZZP/03, predmetna ugovorna odredba ništetna je i temeljem odredbi ZOO-a, budući da je iz ranije navedenih razloga činidba neodređena i neodrediva. Naime, odredbom čl. 269. st. 2. ZOO-a jasno je određeno da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva. Nadalje, sukladno odredbi čl. 272. st. 1. ZOO-a činidba je odrediva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi, a što ovdje nipošto nije slučaj. Obzirom da je spornom ugovornom odredbom određeno samo da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor, tužiteljičina obveza je i u trenutku zaključenja Ugovora i u trenutku prijevremene otplate kredita bila neodređena i neodrediva. S tim u vezi, tužiteljica ukazuje na odredbu čl. 270. st. 1. ZOO-a. Osim toga, predmetna odredba je suprotna kogentnoj zakonskoj normi sadržanoj u odredbi čl. 1024. st. 4. ZOO-a, kojom je propisano da u slučaju vraćanja kredita prije određenog roka banka ne može uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada ga je po ugovoru trebalo vratiti. Naime, nije sporno da davatelj kredita sukladno st. 3. predmetnog članka ima pravo od korisnika kredita zahtijevati naknadu štete, ali samo ako je štetu zaista i pretrpio. Međutim, tuženik u konkretnom slučaju nije pretrpio bilo kakvu štetu pa je za zaključiti da sporna naknada zapravo predstavlja naknadu izmakle dobiti radi „gubitka“ kamate, a što je suprotno naprijed citiranoj kogentnoj odredbi ZOO-a, kojom je propisano da davatelj kredita na takvo što nema pravo. Predlaže da sud prihvati tužbeni zahtjev.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda. Naime, čl. 11.4. predmetnog ugovora ugovorena je mjesna nadležnost stvarno nadležnog suda u Zagrebu, obzirom da je sjedište tuženika u Zagrebu, a koji sud je i općemjesno nadležan prema odredbama čl. 46. i 48. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25, dalje: ZPP), stoga predlaže da o tom prigovoru sud odluči i oglasi se mjesno nenadležnim te po pravomoćnosti tog rješenja spis dostavi na daljnji postupak mjesno nadležnom Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Osporava tužbeni zahtjev kao neosnovan, te ističe prigovor nedostatka pravnog interesa tužiteljice za podnošenje deklaratornog tužbenog zahtjeva u smislu čl. 187. ZPP-a. Naime, tužiteljica u ovom postupku traži utvrđenje ništetnosti pojedine ugovorne odredbe iz ugovora o kreditu, temeljem koje je navodno naplaćena administrativna naknada. Međutim, tužiteljica u konkretnom slučaju nema pravni interes za podizanje isključivo deklaratorne tužbe, jer bi joj u slučaju osnovanosti zahtjeva bilo znatno jednostavnije i učinkovitije ostvariti pravnu zaštitu kondemnatornom tužbom, kojom bi mogao neposredno tražiti povrat navedenog iznosa za koji tvrdi da je neosnovano naplaćen. Sukladno načelu ekonomičnosti postupka iz čl. 10. ZPP-a, sud je dužan spriječiti vođenje nepotrebnih i neučinkovitih postupaka, osobito kada je očito da bi se eventualna pravna korist tužiteljice mogla ostvariti izravnim zahtjevom na činidbu, a ne zasebnim utvrđenjem koje ne proizvodi neposredne pravne učinke. Stoga smatra da tužba tužiteljice ne ispunjava pretpostavke za vođenje tužbe za utvrđenje, budući da je u konkretnom slučaju mogućnost ostvarivanja prava kondemnatornom tužbom očita, a podizanje ove tužbe predstavlja nepotrebno opterećenje suda i suprotno je svrsi i duhu procesne ekonomije, stoga predlaže odbaciti zahtjev. Smatra kako je potraživanje tužiteljice u zastari, jer je predmetni parnični postupak pokrenula tek 24. prosinca 2025., pa prigovara zastari utuženih iznosa i to s nekoliko različitih osnova

ZOO-u ovisno o pravnoj kvalifikaciji potraživanja tužiteljice. Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjiv je zastarni rok iz odredbe čl. 230. ZOO-a, koji propisuje da tražbine za naknadu štete zastarijevaju za 3 godine od kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju u roku od 5 godina od kada je šteta nastala. Iako tužiteljica nije dokazala osnovu tužbenog zahtjeva, a uzevši u obzir činjenicu da je predmetni Ugovor o kreditu sklopljen između tužiteljice i prednika tuženika 4. lipnja 2008. na iznos od 20.507,00 CHF, za očekivati je da je i subjektivni i objektivni rok za isplaćene naknade protekao. Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjiv bi bio zastarni rok iz odredbe čl. 226. ZOO-a koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za 3 godine od dospjelosti svakog pojedinog davanja. Stoga sukladno čl. 226. ZOO-a, tražbine povremenih davanja (a u što su izričito uključene i tražbine anuiteta) zastarijevaju za tri godine od dospjelosti svakoga pojedinog davanja. Slijedom navedenog, bilo bi nedopustivo da, primjerice, takve tražbine tuženika prema tužiteljici zastarijevaju za tri godine, ali da tražbina tužiteljice za povrat istoga zastarijeva u duljem roku. Ako bi se zbog utvrđenja ništetnosti utvrdilo da se pak radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla. Takvo je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi poslovni broj: Rev x 183/2011 u kojoj se navodi da prema prihvaćenoj praksi ovog suda, a suprotno stajalištu nižestupanjskih sudova, kod zahtjeva za vraćanje primljenog temeljem ništavog pravnog posla rok zastare potraživanja je pet godina u smislu odredbe čl. 371. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 3/94, 111/93, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01, 35/05, dalje: ZOO/91), a zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ništavog pravnog posla što u konkretnom slučaju znači 30. lipnja 1993. Obzirom da je tužiteljica tužbu podnijela tek 2001. osnovan je prigovor zastare potraživanja s osnova stečenog bez osnove, jer je protekao rok od pet godina u smislu odredbe čl. 371. ZOO/91 od sklapanja spornog ugovora i kada se u smislu odredbe čl. 361. st. 1 ZOO/91 uzima da je zastarijevanje počelo teći. Dosljednom primjenom ovog shvaćanja, a uzevši u obzir da je predmetni Ugovor o kreditu sklopljen 2004., potraživanje iz tužbe bio bi pod zastarom budući da petogodišnji zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ugovora o kreditu. Iz pravnih shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda kao i brojnih županijskih presuda proizlaze razlozi zašto pravo na naknadu iz ugovora o kreditu podliježe zastari. Stav je tuženika da je potraživanje tužiteljice zastarjelo, jer ista je mogla (odnosno, i bila dužna, ako je smatrala da postoji pravo na naknadu štete koje potražuje u ovom postupku) neovisno od kolektivnog spora, u zastarnim rokovima (kako je to naprijed navedeno) pokrenuti postupak za utvrđenje djelomične ništetnosti ugovora te ostvarivati zahtjev za naknadu štete u tom postupku, čime je isključivo tužiteljica, a ne treća osoba, jedina mogla prekinuti tijek zastare (čl. 241.ZOO-a). Stoga, kolektivni spor, budući da nije predviđen odredbom čl. 241. ZOO-a niti bilo kojom drugom odredbom drugog zakona koja regulira prekid postupka, ne utječe na činjenicu da je potraživanje koje tužiteljica potražuje ovom tužbom u trenutku podnošenja ove tužbe već zastarjelo. Osim toga Vrhovni sud Republike Hrvatske smatra da sklapanjem Aneksa ugovora (konverzijom kredita iz CHF u EUR) banka ispunjava tužbeni zahtjev potrošača kako u pogledu utvrđenja ništetnosti obračuna promjenjivih kamata i Isplate preplaćenih iznosa, pa budući da je zahtjev već ispunjen kroz konverziju, ne postoji daljnji pravni temelj za dodatna potraživanja, pa se potrošaču ne priznaje pravni interes za daljnje tužbe. Tumačenje da potraživanja iz CHF kredita mogu nastaviti teći unedogled (od datuma svakog pojedinačnog

anuiteta) dovelo bi do pravne nesigurnosti i potencijalne zlouporabe prava. Ograničenje zastare štiti pravnu sigurnost i sprječava zlouporabu prava radi čega ukazujemo i na pravna mišljenja vezano uz spojene predmete Suda Europske unije C-554/21, C-622/21 i C-727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral-Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb, od 11. srpnja 2024. Tvrdnje tužiteljice da je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu su neosnovane i neutemeljene. Tužiteljica u tužbi više puta ističe kako se tuženik koristio nepoštenom poslovnom praksom ugovarajući naknadu za odobrenje kredita, tzv. ulaznu klauzulu. Time je navodno tuženik doveo tužiteljicu u neravnopravni položaj jer nije imala mogućnosti pregovaranja s tuženikom oko spomenute odredbe. Tuženik prije svega ističe kako nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da je nedopuštena ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu. Sukladno odredbi čl. 219. ZPP-a određeno je kako je svaka stranka dužna predložiti dokaze na kojima temelji svoje tvrdnje. Tužiteljica je u tužbi navela dva dokazna prijedloga, Ugovor o kreditu i svoje saslušanje. Iz samog Ugovora o kreditu se jasno može iščitati da se ovdje ne radi o prikrivenim odredbama već o jasnim, uočljivim i konkretno (u postotku) određenim parametrima, dok je dokaz iskazom svjedoka nevjerodostojan imajući u vidu svojstvo tužiteljice kao stranke u postupku. Tužiteljica je u svakom trenutku nakon što je pročitala ugovor i navedene odredbe mogla odustati od sklapanja. Iz svega navedenog proizlazi kako se tužiteljica paušalno i bez osnove pozvala na one odredbe tada primjenjivog ZZP/03 koje su mu odgovarale. Trenutna praksa i potvrđuje ovdje iznesene navode tuženika. Zaključno, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske, a tužiteljica nije predložila niti jedan dokaz kojim bi dokazala suprotno. Sve navedeno može biti sankcionirano jedino odlukom kojom sud odbija tužbeni zahtjev. Naknada za prijevremenu otplatu Ugovora o kreditu nije ništetna suprotno navodima tužiteljice. Ona u obrazloženju tužbe obrazlaže tvrdnju o ništetnosti tzv. izlazne klauzule, tj. naknade za prijevremenu otplatu kredita, uz zahtjev za isplatu. Tužiteljica nema na zakonu utemeljeni pravni temelj za traženje utvrđenja ništetnim odredbe sadržane u čl. 11.2. Ugovora kojom je ugovorena naknada za prijevremenu otplatu. Ugovor o kreditu je u čl. 1021. ZOO-a definiran kao ugovor kojim se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i dobiveni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Iz navedenog proizlazi da je obveza banke iz ovakvog ugovora korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novca, a korisnik kredita za to plaća određenu cijenu (kamatu). Ako je ugovoreno da će predmetni iznos novčanih sredstava korisniku kredita biti stavljen na raspolaganje u određeno vrijeme, jasno je i da banka ima pravo računati s određenim novčanim priljevom od kamata tijekom tog razdoblja te općenito krojiti poslovne planove u skladu s očekivanjima sukladno odredbama ugovora o kreditu. Ako korisnik kredita ne plati iskorišteni iznos novca u vrijeme i na način kako je ugovoreno, banka bi imala pravo zahtijevati i popravljanje štete sukladno odredbama čl. 342.-350. ZOO-a koju bi zbog toga pretrpjela. Točno je da u slučaju vraćanja kredita prije određenog roka banka ne može uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti, u skladu s odredbom iz čl. 1024. st. 4. ZOO-a. Međutim, takva zabrana nipošto ne znači da Banka ne bi imala pravo potraživati naknadu štete koja bi joj nastala.

Sukladno čl. 1046. ZOO-a vjerovnik ima pravo na naknadu obične štete i izmakle koristi. Radi evaluacije štete koja prijevremenom otplatom može nastati tuženiku, mora se uzeti u obzir da je tuženik financijska institucija - banka, zbog čega tuženik podliježe specifičnom pravnom režimu. Ne može se ustvrditi da bi tuženik prijevremenom otplatom dobio na raspolaganje cjelokupni preostali iznos kredita ranije no što je to bilo predviđeno otplatnim planom, pa da stoga tuženik ne bi mogao trpjeti štetne posljedice. Takva bi tvrdnja možda mogla biti opravdana u slučaju drugih subjekata pravnog prometa, no ne i u slučaju tuženika kao bankarske institucije. Naime, trenutkom prijevremene otplate kredita narušava se likvidonosna i kamatonosna struktura bilance tuženika s obzirom da prijevremenom otplatom tuženik mora predmetno potraživanje izbrisati iz svoje aktive, dok u pasivi tuženik još uvijek ima dugoročnu obvezu iz koje je financiran predmetni plasman za tužiteljicu. Ova operacija ne može se izbjeći te se njome izravno uzrokuje smanjenje neto kamatnih prihoda tuženika. Naime, posljedica knjiženja predmetne prijevremene otplate je činjenica da tuženik u izvorima financiranja i dalje ima kamatne troškove za kreditnu liniju iz koje je financiran plasman koji je bio potreban za kreditiranje tužiteljice, dok istovremeno tuženik gubi kamatne prihode tužiteljičinom prijevremenom otplatom. Zbog svega ovoga, tuženikova imovina i obveze postaju ročno neusklađene, a upravo je ovakvo stanje bilance zabranjeno te se sankcionira na temelju Zakona o kreditnim institucijama kojeg tuženik mora poštivati. Ne bi se moglo ni ustvrditi da će tuženik prijevremeno primljeni iznos jednostavno reinvestirati i tako anulirati spomenutu narušenu strukturu bilance. Tuženik posluje na tržištu kao i svaki drugi pravni subjekt te sklapa pravne poslove ovisno o trenutnoj ponudi i potražnji. Gornja tvrdnja mogla bi se opravdati u fiktivnom slučaju u kojem bi pravni entitet koji je tuženiku omogućio sredstva koja su tuženiku bila potrebna za kreditiranje tužiteljice također bio stranka Ugovora. Tada bi se prijevremenom uplatom od strane tužiteljice automatski zatvorila i navedena tuženikova obveza. Međutim, u stvarnosti će tuženik morati na otvorenom tržištu pokušati reinvestirati navedeni prijevremeno vraćeni iznos kako bi bilancu vratio u početno stanje sklada i izbjegao zakonske sankcije. Sve navedene radnje koje bi tuženik nakon eventualne prijevremene otplate trebao poduzeti tuženiku će izvjesno uzrokovati štetu. Tuženik 2007. godine, kada je Ugovor sklapan, nije mogao znati hoće li se prijevremena otplata dogoditi niti kakvi će uvjeti biti na tržištu, ukoliko se ona dogodi. Tuženik se stoga mogao isključivo osloniti na to da će tužiteljica u cijelosti ispuniti svoju ugovornu obvezu poštujući ugovoreni otplatni plan, a kao sredstvo svoje zaštite definirao je naknadu u postotku od preostalog - nedospjelog iznosa glavnice, koji iznos predstavlja mehanizam za brzo određenje naknade štete koja će mu u svakom slučaju biti prouzročena prijevremenom otplatom, a sve sukladno odredbi iz čl. 345. st. 3. ZOO-a. Slijedom navedenog, suprotne tvrdnje tužiteljice o tome da bi predmetna odredba Ugovora bila ništetna neosnovane su. Također, s obzirom da je sukladno Tarifi iznos naknade za prijevremenu otplatu precizno određen, tvrdnja tužiteljice o tome da je predmetna odredba Ugovora neodređena i neodrediva, također je neosnovana. Nadalje, odredba o naknadi za prijevremenu otplatu kredita nije neodrediva činidba. Pogrešno tužiteljica tumači odredbu čl. 272. st. 1. ZOO-a, jer odredba nije neodrediva, pa tako ni činidba, odnosno naknada za prijevremenu otplatu nije neodrediva. Ugovorom je jasno propisano kako se naknada određuje sukladno Odluci o kamatama i naknadama Kreditora, a koja je vrijedila na dan sklapanja kredita (dalje u tekstu: Odluka). Odluka kao interni akt tuženika dostupna je svima pa tako i tužiteljici. Tuženik napominje da aktualna sudska praksa ne priznaje ništetnost tzv. „izlazne naknade“. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik

napominje da tužiteljica nije dokazala niti osnovu svog tužbenog zahtjeva pa uopće nema mjesta raspravljanju o visini, stoga se tuženik protivi dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja. Predlaže odbijanje tužbenog zahtjeva tužiteljice u cijelosti i obvezivanje tužiteljice da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka.

3. U dokaznom postupku pročitani su: Ugovor o kreditu broj: 217712 od 4. lipnja 2008., dopis Sberbank d.d. od 3. kolovoza 2021. s otplatnom tablicom po kreditu i prometnom karticom po kreditu, dopis tužitelja od 6. prosinca 2024., dopis tuženika od 10. prosinca 2024. te iskaz tužiteljice od 16. rujna 2026.

4. Tužbeni zahtjev je osnovan.

5. Predmet spora je zahtjev za utvrđenje ništetnom odredbe ugovora o kreditu koji su stranke sklopile 4. lipnja 2008., kojom je ugovoreno da je prijevremenu otplata kredita moguća na pisani zahtjev korisnika kredita, a sukladno uvjetima iz Odluke o kamatama i naknadama Kreditora.

6. Između stranaka nije sporno da su dana 4. lipnja 2008. tužiteljica kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili Ugovor o kreditu broj: 217712, kojim ugovorom je tuženik odobrio tužiteljici kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 20.507,00 CHF te da je odredbom čl. 11.2. Ugovora propisano da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita sukladno uvjetima iz Odluke o kamatama i naknadama Kreditora. Nije sporno da je navedena naknada naplaćena od strane tuženika sukladno navedenoj odredbi ugovora u iznosu od 1.899,73 kuna / 252,14 eura i to dana 21. ožujka 2013.

7. U odnosu na prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda, nije sporno da su ugovorne strane odredbom čl. 11.4. predmetnog ugovora o kreditu ugovorile za eventualne sporove iz tog ugovora nadležnost suda prema sjedištu kreditora. Međutim, i u kontekstu ugovorene nadležnosti suda, valja istaći sadržaj odredbe čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, 125/07, 75/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13, dalje: ZZP/07), kojom je propisano da ukoliko stranke o ugovornoj odredbi nisu pojedinačno pregovarale, već je unaprijed formulirano od strane trgovca zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj te je prouzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, samim tim nepoštena odredba je prema tome i ništetna. U konkretnom slučaju tužiteljica je potpisala ugovor s prednikom tuženika kojeg je on unaprijed formulirao i ponudio njegovo sklapanje uz prihvaćanje svih uvjeta sadržanih u Ugovoru o kreditu, a korisnik kredita nije imao utjecaja na njegov sadržaj. Prema stavu ovoga suda, a uzimajući u obzir sve okolnosti prilikom sklapanja Ugovora, u konkretnoj situaciji odredba o prorogaciji mjesne nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu, s obzirom da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je sročena od strane Banke, ovdje tuženika, sa svrhom da nadležnost za sve sporove iz Ugovora povjeri isključivo sudu svog sjedišta te si time ostvari pogodnosti i bitno manje troškove. Uzimajući u obzir udaljenost mjesta prebivališta tužitelja od suda čija je nadležnost ugovorena (oko 266 km) i vrijednost spora, takva bi ugovorna odredba za tužiteljicu izazvala veće troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu u procesnom položaju ugovornih stranaka, pa je stoga odredba o mjesnoj nadležnosti nepoštena i kao takva ništetna (isto stajalište zauzeo je u EU Sud u predmetima poslovni broj: C-240/98 i C-244/98). Slijedom

navedenog ovaj sud smatra da je i mjesno nadležan za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

8. Tužiteljica je u svom iskazu navela da je predmetni kredit uzet za kupnju osobnog vozila te je isti korišten isključivo u privatne svrhe, nikada nije korišteno u poslovne svrhe. Prilikom sklapanja ugovora o kreditu nisu joj objašnjene odredbe ugovora, pa tako ni odredba o plaćanju naknade za prijevremenu otplatu kredita. Rečeno joj je samo koji je rok otplate kredita i koje su rate. Prije potpisivanja pročitala je ugovor, no nije tada primijetila tu odredbu. Kada se 2013. odlučila na prijevremenu otplatu kredita, rečeno joj je u banci da se ta naknada mora platiti kako bi mogla prijevremeno otplatiti kredit. Dakle, to je bio uvjet za prijevremenu otplatu i nije bilo mogućnosti da se ta naknada smanji. Iznos naknade koji joj je naplaćen je oko 1.800,00 kuna/238,90 eura. Djelatnik banke prilikom sklapanja ugovora nije ukazao na tu odredbu te je istom i prigovorila zašto joj nije to rečeno prilikom sklapanja ugovora kada je došla prijevremeno otplatiti kredit.

9. Prije svega valja napomenuti da je u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na snazi bio čl. 3. ZZP/07 koji je u st. 1. toč. 1. definirao potrošača pa u smislu ovoga Zakona potrošač je fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Iz navedenog proizlazi da je uvjet da bi osoba bila potrošač da on sklapa pravni posao u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Povezano sa tim iz ugovora o kreditu proizlazi da je tužiteljica isti sklopila radi kupnje osobnog automobila. Pri tome se nigdje u ugovoru ne navodi da je tužiteljica sklopila navedeni ugovor primjerice kao obrtnik, kao pravna osoba, kao osoba koja obavlja slobodnu djelatnost ili profesiju ili za potrebe obavljanja takvih djelatnosti niti je to tuženik ičime dokazao. Stoga se evidentno prema ocjeni suda radi o potrošačkom kreditu u kojem ugovoru je tužiteljica nedvojbeno nastupila kao potrošač.

10. Nadalje, u konkretnom slučaju valja primijeniti čl. 96. st. 2. tada važećeg ZZP/07 prema kojoj se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. U konkretnom slučaju, upravo je o tome riječ. Naime, Ugovor o kreditu zaključen između tužiteljice i tuženika je standardni, tipizirani ugovor, koji je u tom periodu tuženik sklopio s vrlo velikim brojem korisnika, a na čiji sadržaj tužiteljica nije imala nikakav utjecaj niti joj je dana mogućnost pregovora glede bilo koje odredbe istoga, a sukladno odredbi st. 1. istog članka, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Načelo savjesnosti i poštenja jedno je od temeljnih načela obveznog prava, a sadržano je u odredbi čl. 4. ZOO-a kojom odredbom je propisano da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. Dakle, sudionici obveznih odnosa prilikom zasnivanja i za vrijeme trajanja takvih odnosa dužni su postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, a što tuženik nije činio kada je, koristeći tužiteljičin nepovoljniji položaj, ugovorio da je ovlašten tzv. izlaznu naknadu zaračunati sukladno vlastitoj odluci, a bez ugovaranja konkretnih kriterija i parametara o kojima ovisi visina takve naknade.

Stoga je prema motrištu suda predmetna ugovorna odredba nepoštena, a prema čl. 96. ZZP/07 propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništava (ništetna). Pored toga je navedena odredba ništetna i temeljem odredbi Zakona o obveznim odnosima, budući da je iz ranije navedenih razloga činidba neodređena i neodrediva, a sve sukladno čl. 269. st. 2. ZOO-a.

10.1. Nastavno, Direktivom Vijeća 93/13 koja je implementirana u hrvatski pravni sustav propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s tim da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Pravna posljedica ovakvih odredbi je njihova nepoštenost i ništetnost. Da se o sadržaju navedenih odredbi nije pregovaralo proizlazi iz iskaza tužiteljice, a isto tako ona nije imala niti mogla imati utjecaj na sadržaj Ugovora o kreditu jer sadržaj istog kreira Banka ovdje tuženik. Dakle ocjena je suda da je predmetna ugovorna odredba nepoštena i ništetna.

11. Slijedom svega navedenog valjalo je usvojiti tužbeni zahtjev i utvrditi ništetnim odredbu čl. 11.2. Ugovora o kreditu broj: 217712 od 4. lipnja 2008. (toč. I. izreke ove presude). Valja još napomenuti kako nije osnovan prigovor zastare, obzirom da pravo na zahtjev za utvrđenje ništetnosti ne može zastarjeti.

12. Tuženik je prigovorio da tužiteljica nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti sporne odredbe ugovora o kreditu što nije stav ovoga suda jer prema ocjeni suda tužiteljica u konkretnom slučaju ima pravni interes za postavljanje deklaratornog tužbenog zahtjeva u smislu odredbe čl. 187. ZPP-a, obzirom je zahtjev za utvrđenje pravnog posla ništetnim tek prethodno pitanje za ostvarenje zahtjeva za vraćanje stečenoga na temelju toga pravnog posla, a pravni interes za takav deklaratorni zahtjev ne isključuje sama činjenica što, pored deklaratornog nije postavljen i kondemnatorni zahtjev.

13. Tuženik je učinio nespornim da je za obradu kredita tužiteljici naplaćena naknada u iznosu od 1.899,73 kuna/252,14, a tužiteljica je kao vrijednost predmet spora označila 1.328,00 eura, međutim, bez obzira što je tužbeni zahtjev postavljen kao isključivo deklaratorni, a tužiteljica istim traži utvrđenje ništetnim odredbe ugovora o kreditu temeljem koje odredbe je njoj od strane tuženika nesporno naplaćena naknada od 252,14 eura to vrijednost ovog spora ne može biti veća od iznosa naknade koja je naplaćena upravo temeljem odredbe za koju tužiteljica traži utvrđenje ništetnosti u ovom sporu i što je predmet spora. Dakle stajalište je suda da je u konkretnom slučaju vrijednost spora određena visinom naplaćene naknade.

14. Odluka o parničnom postupku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a pa je tužiteljici priznat trošak zastupanja po odvjetniku i to po 25 bodova za sastav tužbe (Tbr. 8/1), za sastav podneska od 2. ožujka 2026. (Tbr.8/3), za zastupanje na ročištu 22. svibnja i 16. rujna 2026. (Tbr.9/1), na ročištu za objavu presude 12,5 bodova, odnosno, ukupno 112,50 bodova, što s obzirom na vrijednost boda od 2,00 eura iznosi 225,00 eura, a uvećano za pripadajući PDV (Tbr. 46. Tarife), iznosi 281,25 eura.

14.1. Tužiteljici nije priznat trošak opomene pred tužbu, jer se ne radi o parničnom trošku, niti je sastavljanje opomene pred tužbu bila procesna pretpostavka za vođenje parnice. Nije joj priznat ni materijalni trošak jer tužiteljica nije određeno navela na šta se taj trošak odnosi, niti dokazala da joj je isti stvarno i nastao.

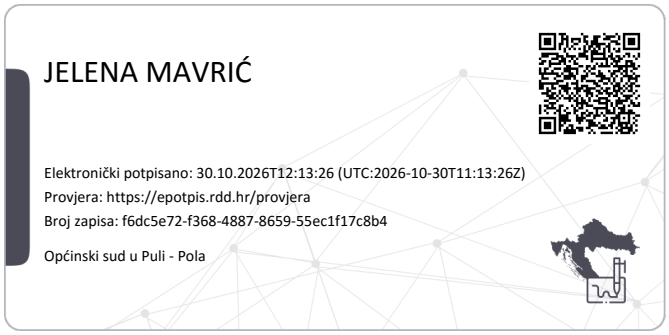
14.2. Tužiteljici pripadaju zatezne kamate na trošak postupka od donošenja presude na temelju čl. 151. st. 3. ZPP-a.

14.3. Tuženik nije uspio u sporu pa je njegov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka, odbijen kao neosnovan.

15. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točkama II.- III. izreke presude.

U Puli, 30. listopada 2026.

Sudac
Jelena Mavrić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi ovom sudu, u tri istovjetna primjera, u roku od petnaest (15) dana od dana ročišta za objavu presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu za objavu, odnosno od dana primitka ovjerenog prijepisa presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:
1. Tužiteljici po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088f-709c1**

Kontrolni broj: **06046-524c9-cc109**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.